



Kornbøndenes Interesseorganisasjon

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I KIO

Fredag den 8. februar kl 10.30, i Schweigaardsgate 34 E, Oslo

Program:

Fra kl 10.00

Kaffe

Kl 10.30-12.00

Bedret kornøkonomi – hvordan få det til?

v/ Ole Nicolai Skulberg, Norske Felleskjøp

Anbefalinger fra Ekspertutvalget for økt norsk kornproduksjon

v/ Harald Solberg, medlem i Ekspertutvalget

Kl.12.00-12.45

Lunsj

Kl 13.15

Årsmøte

KiO er ikke part i jordbruksoppgjøret, der rammene for næringen forhandles. KiO har tatt rollen som ”vaktbikkje” for kornbondens interesser - en jobb med betydelig konfliktprofil. Hva synes du om jobben som er gjort i forkant av jordbruksforhandlingene i 2012? Kom på årsmøtet – med ros eller ris!

Vel møtt!

Schweigaardsgate 34, oppgang (blokk) E, 5. etasje.

Gå gjennom kantina for å finne møterommet.

Styret i KiO

Oppfordring:

På grunn av begrensede parkeringsmuligheter oppfordrer vi deltakere til å bruke toget. Møtelokalene befinner seg i kort gåavstand fra Oslo sentralstasjon.



SAKSLISTE

- | | |
|---|---------------------------------------|
| 1. Godkjenning av innkallingen | 7. Valg: |
| 2. Valg av møteleder | - Leder for ett år |
| 3. Valg av to medlemmer til å skrive under protokollen | - 2 styremedlemmer for 2 år |
| 4. Årsmelding, regnskap og budsjett | - 3 varamedlemmer til styret for 1 år |
| 5. Innkomne forslag/innstillinger til årsmøtet fra styret | - Revisor |
| 6. Kontingent | - Ett nytt medlem til valgkomiteen |
| | 8. Fastsettelse av honorar |
| | 9. Forslag til arbeidsprogram |

ÅRSMELDING KIO

Styret:

- Leder:** Leiv Blakstad, Hedmark
Nestleder: Halvor Skåra, Vestfold
Styremedlem: Ivar Skramstad, Hedmark
Styremedlem: Jomar Leira, Sør-Trøndelag
Styremedlem: Hans Jørgen Olsen Røren, Vestfold

Varamedlemmer:

- 1. vara:** Atle Sivert Tærum, Buskerud
2. vara: Magne Ystgaard, Nord-Trøndelag
3. vara: Per Bøhn, Akershus

Revisor: Sigmund Tollersrud, reg. revisor.

Valgkomite:

- Leder:** Kjell Berg, Hedmark
Torstein Bjerke, Oppland
Jon Olav Forbord, Nord-Trøndelag

Varamedlemmer til valgkomite:

John Lilleborge, Østfold

Antall medlemmer

KiO har 380 medlemmer pr. 31.12.2012

”På Kornet”

Det er utgitt 2 medlemsblad i perioden:

- 1/2012 utgitt april
2/2012 utgitt desember

Møteoversikt

- 24.01 Kornkonferansen, Oslo
17.02 Årsmøte
09.03 Møte med KrF, Stortinget
06.03 Styremøte KiO
06.03 Møte med Norges Bondelag
09.03 Møte med Høyre, Stortinget
09.03 Møte med Trygve M. S. Vedum, Stortinget
23.03 Møte med LMD
23.03 Møte med NBSL
03.12 Møte Landbrukstinget, Ringsaker



Leders kommentar:

Nok et år er gått og det er på tide å tenke fremover.

Undertegnede var på Landbrukstinget i Ringsaker i desember, hvor Landbruks- og matminister Trygve Slagsvold Vedum skulle holde et innlegg om kornproduksjon. Det ble dessverre lite om korn, og mye om den omtalte ostetollen. Det jeg bet meg mest fast i, var at han var meget opptatt av å sikre økonomien i de leddene som kommer etter kornprodusenten i næringskjeden, nemlig på husdyrsiden. Dette forteller meg at vi har en stor jobb foran oss.

Korn må ikke bli salderingsposten når ny jordbruksavtale skal skrives til våren. Det er viktig at alle typer produksjoner som skjer i landbruket får et økonomisk løft. Korn er i de siste åra blitt stemoderlig behandlet. Vi har knapt fått kostnadsdekning, og det gir som kjent ikke økt inntjening.

Kornproduksjonen har bidratt til at Norge har klart å opprettholde en så stor selvforsyningsgrad som vi faktisk har. Import av kornråvarer til norsk kraftproduksjon har økt sterkt i de siste åra. Dette skyldes ikke bare en overgang til at vi spiser mer av det lyse kjøttet. Det har også vært en jevn økning i bruk av kraftfôr i melkeproduksjonen, ettersom krav til ytelse pr ku har økt de siste åra. Mer intensiv fôring må til. I år er importen større enn den norske produksjonen. Dette har betydning for den totale selvforsyningsgraden i Norge som i 2012 var på 38 %, når en tar med import av kraftfôrråvarer.

Norsk kornareal har gått betydelig ned de siste åra. I tillegg har vi hatt dårlige kornår. Totalmengden produsert korn har derfor gått tilbake fra toppårene rundt 1990. KiO har vært bekymret over trenden i lang tid. Vi håper derfor at det fokuset manglende produksjonsutvikling og den store arealavgangen har fått, vil gi korn den plassen grovfôrbaserte produksjoner har fått i jordbruksoppgjøret, gjennom mange år.

Vi håper at ministeren også blir opptatt av arbeidsplassene i bakeribransjen. Flere TV-programmer i høst har vist hvordan nordmenn blir lurt til å tro at de kjøper norsk bakverk. Sannheten er at det stadig kommer flere og flere produkter inn som halvfabrikata, og at de ferdigstekes i butikk. Dette er bakverk som blir produsert i land med betydelig lavere lønn og råvarekostnader enn i Norge. RÅK avtalen gjør dette mulig. Det skyldes på at en da får bedre råvarer enn i Norge. Sannheten er at en har funnet ut en måte å tjene mer



penger på, og dermed lure den norske befolkning. Dette rammer norsk matvaresikkerhet, og det er ikke miljøvennlig, da det fordrer mye transport. Økningen i slik import har vært dramatisk i de siste år, og kan til slutt true norsk mathveteproduksjon om den ikke stoppes. Vi risikerer rett og slett å få for mye norsk mathvete, og den må da nedskrives til fôrhvete, noe som vil koste norske korndyrkere dyrt på sikt.

Til slutt vil jeg oppfordre dere alle til å delta i fora hvor det skal diskuteres krav til jordbruksforhandlingene, slik at korn kommer i fokus.

Vi oppfordrer også alle medlemmer som har anledning til å komme på årsmøtet til KiO, som vi også i år legger til Oslo.

Godt nytt kornår ønskes dere alle!

Leiv Blakstad, leder.

Styrets årsmelding:



Styret har i arbeidsåret 2012/2013 hatt 2 styremøter. Telefon og e-post har fortsatt vært viktigste arbeidsform.

Det ble på årsmøtet 2012 vedtatt følgende arbeidsprogram:

1. Arbeide for bedret økonomi i kornproduksjonen
 - a. Tollvern, herunder kostnader i omsetningen
 - b. Kornpris og prisnedskrivning
 - c. Inndekning av kapitalkostnader
2. Påvirke partene i jordbruksoppgjøret
3. Bygge allianser
4. Beredskap ift ny WTO-avtale
5. Øke medlemstallet
6. Representere KiO i kornfora
7. Gi ut 2 nummer av På Kornet
8. Synliggjøre KiO i media

KiO er en ren interesseorganisasjon. Inntektene kommer i all hovedsak fra kontingent. Økt medlemstall vil derfor kunne gi økt aktivitet i KiO. Også gjennom 2012 har medlemstallet sunket og er nå nede på et kritisk antall. Styret oppfordrer derfor medlemmene til å snakke kornets sak, og at KiO er viktig for å holde press på partene i jordbruksoppgjøret. Sekretariatet vil bistå med assistanse til de som trenger det i jobben med å verve medlemmer.

Styret oppfordrer fortsatt medlemmer til aktiv verving.

Arbeidet i meldingsåret:

• Bedret økonomi / påvirke partene i jordbruksoppgjøret

Arbeidet for å bedre økonomien i kornproduksjonen blir

naturlig nok i et reguleringssystem som det norske, i stor grad rettet mot jordbruksoppgjøret. Innspill og krav til forhandlingspartene har derfor vært en svært viktig del av KiO sitt arbeid også i 2012.

Dokumentet med innspill til jordbruksforhandlingene ble presentert for Landbruks- og matdepartementet, forhandlingsutvalget til Norges Bondelag og styreleder og generalsekretær i Norges Bonde- og Småbrukarlag. På forhånd ble kravene diskutert med markedsregulator, Norske Felleskjøp.

Hovedkravet om økt kornpris i form av et inntektsløft på 20 øre/kg utover kostnadsdekning for alle kornarter, var fundert i kravene om redusert inntektsgap målt som lønns-evne pr. time og full kostnadsdekning utenom inntektsrammen.

For øvrig inneholdt kravet gjenkjennelige punkt som at:

- Inntektsutviklingen vises i kroner, ikke prosent
- Matkorntilskuddet økes igjen til samme nivå som tidligere.
- Det opprettes trygghetslager for både matkorn og fôrkorn.
- Grøftetilskudd gjeninnføres, og at grøftebehovet på kornjord hensynstas spesielt.

Alle er kjent med at det ble brudd i jordbruksoppgjøret allerede før forhandlingene startet. KiO oppfordret, og støttet Bondelaget helt i dette. Statens tilbud, som dermed ble stående, var:

Mathvete og matrug:	+ 8 øre/ kg
Fôrkorn, erter:	+ 7 øre/ kg
Oljefrø:	+ 14 øre/ kg

Prisnedskrivningstilskuddet ble ikke økt denne gangen heller. Matkornstilskuddet ble økt med 4 øre/kg, noe som begrenser kostnadsøkningen for bakere og andre brukere av matmjøl.

KiO mener det var riktig at jordbruket ikke ville gå til forhandlinger, da forskjellen mellom forventninger, skapt av statsråden og resten av regjeringa, og tilbudet var alt for stort. Vi mener det tapet landbruket måtte ta i 2012, av manglende forhandlinger, gir organisasjonene troverdighet som forhandlingspart, og ikke bare part som begrenser tapet ved dårlige tilbud fra Staten.

• Alliansebygging

Etter et helt riktig brudd før jordbruksforhandlingene startet, tok KiO initiativ til en felles uttalelse fra de ulike interesseorganisasjonene i landbruket, som støttet valget Bondelaget og Småbrukarlaget hadde tatt. Organisasjonene som ble med på uttalelsen, var:

- Norsvin
- Tyr
- Norsk Fjørfeleg
- Geno

KiO har tidligere prøvd å få til et samarbeid med disse organisasjonene og er veldig godt fornøyd med samarbeidet i 2012.

• Ny landbruksmelding

Landbruksmeldinga ble presentert i starten av desember 2011. KiO hadde vært aktiv gjennom prosessen og i forbindelse med framleggingen. Vi var dessverre fraværende i høringen som ble gjennomført i Stortinget, men hadde i etterkant møte med flere av de sentrale politikerne i næringskomiteen i ulike partier:

- Rigmor Eide Andersen, KrF
- Svein Flåtten, nestleder, H
- Terje Aasland, leder, A (intervju 2011)

I tillegg hadde vi kontakt med Gunnar A. Gundersen, H og Trygve M. Slagsvold Vedum i forbindelse med sluttbehandling av meldinga i Stortinget.

Med meldingas fokus om å opprettholde sjølforsyningsgraden med en økende befolkning, har KiO fokusert på kornets posisjon for å nå målet. Flere har selvsagt sett nøkkelposisjonen norsk kornproduksjon har, og det er nå en stor enighet om at kornet er nøkkelen, i tillegg til viktighet av å opprettholde norsk kornproduksjon for å sikre både norsk landbrukspolitikk og norsk bakeriindustri.

Sekretæren presenterte også kornøkonomien i Norge og EU med økte internasjonale priser, på Landbrukstinget på Rudshøgda, Ringsaker, i desember, der den nye statsråden deltok. Innlegget er referert i «På Kornet» nr 2.

Styret takker sekretariatet for arbeidet gjennom nok et arbeidsår.

Leiv Blakstad
Atle Tærum

Halvor Skåra

Ivar Skramstad

Jomar Leira

Hans Jørgen Olsen Røren

• Synliggjøre KiO gjennom media

KiO har vært lite synlige i media i 2012. De fleste gangene vi har prøvd, har vi ikke kommet til orde. Våre krav i forkant av jordbruksoppgjøret ble imidlertid referert, og vårt samarbeid med de andre interesseorganisasjonene fikk også plass i flere media. Korn har ellers fått mye oppmerksomhet i året som gikk, noe som ga mindre plass for en organisasjon som har dette som sitt eneste arbeidsområde.

• Representere KiO i kornfora

KiO har vært representert på Kornkonferansen i Oslo i januar, Fagforum korn og Landbrukstinget. I tillegg har styremedlemmer og sekretariat deltatt på ulike lokale og regionale møteplasser der korn er i fokus.

• Ekspertutvalget for økt kornproduksjon

KiOs sekretær ble også pekt ut til å sitte i statsrådens ekspertutvalg for korn, som ble utnevnt i oktober. Utvalget skal se på hvordan vi skal klare å øke avlingene og totalproduksjonen av korn i Norge i takt med behovet. Ekspertutvalget skal avlegge sin rapport i forkant av årsmøtet i KiO

• På Kornet

Medlemsbladet «På Kornet» er gitt ut 2 ganger i 2012. I tillegg var det med noe fagstoff i innkallinga til årsmøtet. Hjemmesida har også blitt brukt til å legge ut noe stoff innimellom.

Noe stoff ble også sendt pr e-post gjennom året, til de medlemmer vi har e-postadressen til.

«På Kornet» nr 1 ble i hovedsak brukt til å presentere KiOs krav foran jordbruksoppgjøret.

«På Kornet» nr 2 ble brukt til styremedlemmers mening om meldinga og oppgjøret, samt økonomi og referat fra Landbrukstinget.

Vi oppfordrer medlemmer til å komme med ris/ ros og innspill i videre arbeid med bladet. Vi tar også gjerne imot artikler og tips til artikler vi kan lage, som kan være med og gi et bedre blad.

• Sekretariatsarbeid

Sekretariatet har i 2012 bestått av ansatte i kornavdelingen i Hedmark Landbruksrådgiving. Arbeidsoppgavene til de ulike har vært:

Harald Solberg: Sekretær for styret, journalist i «På Kornet», lobbyist på Stortinget, deltaker på kornmøter.

Knut Erling Røhnebæk: Administrative oppgaver.

Morten Berntsen: Redaktør

Totalt har de brukt ca 200 t på arbeidet for KiO.

Budsjett og regnskap 2012, budsjett 2013

	2012		2013
	Budsjett	Regnskap	Budsjett
DRIFTSINNTEKTER			
Annonser	15 000	8 000	15 000
Medlemskontingent	200 000	186 950	200 000
Støttekontingent	15 000	15 000	15 000
Andre inntekter	5 000	-	5 000
Sum driftsinntekter	235 000	209 950	235 000
DRIFTSKOSTNADER			
Medlemsbladet På Kornet	20 000	13 938	20 000
Fagmøter	5 000	5640	5 000
Styrehonorar	40 000	24 000	40 000
Arbeidsgiveravgift	5 500	423	5 500
Revisjonshonorar	6 000	5 625	6 000
Sekretariatskostnader	100 000	87 250	100 000
Porto	10 000	9 059	10 000
Bilgodtgjørelse	5 000	0	5 000
Reisekostnader	10 000	4 529	10 000
Reklamekostnader	5 000	0	5 000
Styremøter	2 000	0	2 000
Årsmøte	10 000	6 919	10 000
Bank- og kortgebyr	2 000	1 279	2 000
Annen kostnad	3 000	564	3 000
Konstanterte tap på fordringer	10 000	0	10 000
Sum driftskostnader	233 500	159 224	233 500
Driftsresultat	1 500	50 726	1 500
Renteinntekter		7 486	
Rentekostnader	-	-	
Årets resultat	1 500,00	58 212	1 500
Balanse			
EIENDELER			
Kundefordringer		20 525	
Sparebanken Hedmark		383 536	
Sum eiendeler		404 061	
EGENKAPTIAL OG GJELD			
Annen egenkapital		-230 471	
Leverandørgjeld		-92 455	
Forskuddstrekk		-1 500	
Skyldig arbeidsgiveravgift		-424	
Avsetning styrehonorar		-21 000	
Sum egenkapital og gjeld		-345 849	
Diff. Eiendeler/gjeld og EK		58 212	

Kornøkonomi i 2013

Året vi nettopp har startet er det siste i denne stortingsperioden. Hvilken framtid som vil møte oss etter valget i høst, er fortsatt usikkert. Det gjelder uansett hvilken politisk konstellasjon som får lov til å styre. For kornbonden vil et godt kornår være viktigere enn jordbruksoppgjøret, på kort sikt. På lengre sikt må alle krefter jobbe for en best mulig kornøkonomi hvis vi ønsker å beholde tilstrekkelig kornareal til å nå de politiske målene.

Vederlag til arbeid og egenkapital

Referansebrukene er målestokken som blir brukt for å se på den økonomiske utviklingen i ulike produksjoner før jordbruksoppgjørene. Tallene er utarbeidet av NILF og kan ses på som uavhengige, både fra Staten og fra jordbrukets forhandlingsutvalg. Tallene for noen utvalgte bruk viser følgende utvikling:

Tabell 1: Vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk, inklusive beregnet inntektsverdi før skatt av jordbruksfradraget, for 4 ulike referansebruk fra 2005 til 2012.

Ref. bruk	Produksjon	2005	2012	Forandring	Endring, prosent
1	Melk/ storfe- kjøtt 17-20 årskyr	187.400	323.100	135.700	46
3	Sau 127-133 v.f. sau	123.300	229.600	106.230	51
8	Ammeku 18-25 ammekyr	133.900	233.900	100.000	48
2	Korn 305-341 daa	202.200	190.100	-12.100	-8

Referansebrukene blir vurdert ut fra faste avlinger, slik at avlingsvariasjonene mellom årene blir visket ut i forhold til det økonomiske resultatet. Referansebruket på korn utgjør ca 43 % av et årsverk.

For referansebrukene brukes begrepet «Vederlag til arbeid og egenkapital»

Et enkelt overslag på hva en har igjen til timebetaling kan en finne ved å ta vederlag til kapital og bruke resten til å betale for arbeidet. Regnestykket blir da slik:

Vederlag til arbeid og egenkapital, kr:	67.282
Vederlag til kapital (eiendeler i jordbruket kr 1 105.000*), 5 %:	55.241
Vederlag til arbeid (785 t, inkl. leid arbeid), kr 12.000, kr:	15

* Beløpet er Eiendeler – lån. Beregnet lån på 424.000 med 5 % rente.

For alle vil timebetalingen være for liten. For å få det til å gå opp regner en derfor sjelden noe krav til avkastning på egenkapitalen som er lagt inn i driftsbygninger, maskiner, grøfter osv. For å få igjen til begge deler må en få et vederlag til arbeid og egenkapital på kr.

Tabell 2: Sammenhengen mellom vederlag i kroner per time og vederlag til arbeid og egenkapital.

Vederlag, kr/ t	Vederlag arbeid og egenkapital	Vederlag arbeid og egenkapital, pr årsverk	Krever følgende netto prisøkning korn, kr
15	67.000	156.000	0
100	134.000	311.000	0,50
150	173.000	402.000	0,78

Med en netto prisøkning på 50 øre pr kg korn, uavhengig av kornart, kan en hente ut 100 kr pr time for det arbeidet som blir lagt inn i produksjonen. Med 78 øre ekstra kan en hente ut 150 kr pr time. Fortsatt vil vederlag til arbeid være lavere enn hva en tar ut i yrkeslivet. Men: Da kan en dokumentere at investeringene som tidligere er gjort, gir avkastning.

Referansebruk nr 2 leverer ca 134 tonn korn. Netto prisøkning på korn utgjør dermed kr 67.000. De økte korninntektene er derfor ikke så store at en blir rik på en slik kornproduksjon. Men: Prinsippet om et fornuftig vederlag til både arbeid og egenkapital er oppfylt.

Spørsmålet er derfor: Skal kornbonden kreve en inntektsøkning ved årets jordbruksoppgjør som gjør det mulig å forsvare investering i eget kornbruk, samtidig som en skal kunne ta ut et fornuftig arbeidsvederlag? Eller skal en be om mer eller mindre? Svaret sitter blant annet KiO sine medlemmer med.

Gi oss tilbakemelding: Hvor stor prisøkning skal KiO kreve i årets jordbruksoppgjør?



God agronomi gir resultater i kornproduksjonen



For å øke kornavlingene kan man skreddersy dyrkingsteknikker, gjødsling, kalking og andre agronomiske tiltak til det enkelte skifte. Gjødsler du etter balanseprinsippet og tilpasser nitrogenet med delgjødsling, sikrer du deg det beste økonomiske resultatet.



Motta gjødselnyheter fra Yara. Meld deg på nyhetsbrev ved å scanne koden med din smartmobil

www.yara.no

